

Foto: Jan van Teeffelen

Rinke Nijburg, *De stille planeet*, 1994, acryl en olieverf op doek, 200x300 cm, hal Geert Grootplein 14

De doeken van Rinke Nijburg hebben steeds iets te vertellen, of eerder ze laten iets zien dat moeilijk onder woorden te brengen valt maar intussen wel duidelijk is. In die zin vormt *De stille planeet* een cruciaal werk in het oeuvre van deze kunstenaar: de drie koornapen zingen het uit! We zien immers drie jongens; een van hen bevindt zich iets voor de twee anderen en wordt erdoor geaccentueerd. Hoewel ze alle drie hun eigenheid bewaren, lijken de twee buitenste de middelste te assisteren, en dit via het gebaar van hun hand. Intussen spreidt de centrale figuur zijn armen, wat evenzeer kan refereren aan een gebaar van onthaal en omarming – niet van de twee anderen, maar van de toeschouwer voor het doek –, als van de gekruisigde Christus. Alle drie hebben ze de ogen neergeslagen, staan ze er ingetogen bij, terwijl ze tegelijk uitbundig zingen. In deze tegenstrijdigheid maken ze de indruk zichzelf te overstijgen en in iets hogers opgenomen te zijn. Nemen ze ons in deze beweging niet mee, dan nodigen ze ons, de kijker, er in elk geval toe uit.

Wat ze zingen weten we niet, maar kan het iets anders dan religieuze liederen zijn? Dat lijkt het voorwerp dat de middelste jongen in een van zijn handen omhoogsteekt, te insinueren. Is het een soort van doos, een box, deze is in haar geschilderd zijn onaf, of met andere woorden ze laat zich als opengeboken zien. De ronde opening middenin de zogenaamde doos maakt dat ze op een monstrans lijkt. En zo schuift alles in elkaar tot een zekere eenheid, terwijl deze eerder opgeroepen wordt door de sfeer dan ze op de feitelijk geschilderde situatie, personen en voorwerpen teruggaat. Zoals ik al zei, dit geheel valt moeilijk onder woorden te brengen, terwijl het doek van helderheid getuigt. Het schilderij hangt sinds kort in de hal van het ziekenhuis gebouw Geert Grootplein 14, waar het in zijn kleurrijkheid de eerder donkere ruimte opfleurt en de patiënten en zij die hen vergezellen vertrouwen schenkt.

Daan Van Speybroeck, kunstcoördinator